

Джерелом формування показників фінансово-економічної безпеки підприємства може бути бухгалтерська звітність підприємства. Основою методу аналізу фінансово-економічної безпеки суб'єкта господарювання є структуризація активів і пасивів бухгалтерського балансу. Активи підприємства розподіляються без залишку на дві групи: не фінансові і фінансові, а капітал на власний і позиковий. Власний капітал виконує функцію фінансування не фінансових (виробничих) активів, а позиковий зіставляється з фінансовими активами, які є першочерговим покриттям зобов'язань [4].

Отже, щоб зменшити загрози та у разі необхідності ліквідувати наслідки їх дії система фінансово-економічної безпеки повинна містити в собі: механізм забезпечення системи безпеки, принципи системи безпеки, завдання системи безпеки, мета системи безпеки, функції системи безпеки, стратегії системи безпеки, суб'єкти захисту, об'єкти захисту. Однак необхідно пам'ятати, що систему фінансово-економічної безпеки необхідно будувати таким чином, щоб захищатися від найбільш небезпечних саме для цього підприємства ризиків, а не за єдиним для всіх шаблоном.

Джерела та література

1. Череп О. Г. Управління фінансово-економічною безпекою підприємств в Україні. *Вісник ЖДТУ. Серія: Економічні науки*. 2012. № 3 (61). С. 328–330.
2. Соломіна Г. В. Забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємництва: навч. посіб. ДДУВС, 2018. 55 с.
3. Ортинський В. Л., Керницький І. С., Живко З. Б., Керницька М. І., Гук О. В., Шимечко Г. І., Живко М. О. *Економічна безпека підприємств*. 2011. С. 22–31.
4. Концептуальні основи управління фінансово-економічного управління безпекою підприємства. URL: [file:///C:/Users/HiFi/Downloads/Vetp_2012_38\(dodatok\)__25.pdf](file:///C:/Users/HiFi/Downloads/Vetp_2012_38(dodatok)__25.pdf)

Гребенщиков Р. – студент

Науковий керівник: д. е. н., доц.

С. Стеценко

Київський національний університет
будівництва і архітектури

м. Київ, Україна

Інфраструктурні ризики у системі економічної безпеки забудовника

У минулому році більше 70 % покупців намагались придбати житло в новобудові, тоді як у 2020 р. більшість покупців хоче придбати житло на вторинному ринку. Причиною цього є велика кількість ризиків, що очікують покупців нерухомості при купівлі первинного житла, особливо на стадії «нульового циклу», коли об'єкт фактично ще не зведений. При цьому пропозиція житла на ринках різних регіонів України залишилась майже на тому самому рівні, що і минулого року.

Серед головних чинників, які спричинили зниження попиту стали наступні причини:

1. Скандали із найбільшими забудовниками «Укрбуд» і «Київміськбуд» спричинили загальну недовіру покупців до усіх забудовників. Ризики того, що навіть найбільш надійні підприємства можуть припинити власну діяльність є досить великими;

2. Велика кількість недобросовісних забудовників, що будують об'єкти із недотриманням містобудівних норм та обмежень, зводять будинки, що не відповідають заявленій поверховості, не підключені до постійних мереж водопостачання і каналізації, змінюють умови фінансування;

3. Планові терміни введення в експлуатацію будинків майже ніколи не збігаються із заявленими, низька якість будівництва, порушення норм щодо пожежної та екологічної безпеки у деяких забудовників, що спричиняють «репутаційні ризики» для усієї галузі.

4. Через епідемію Ковід-19 існує великий ризик «затягування» або зупинки будівництва, порушення інфраструктури будівництва на рівні окремих ринків та виникнення значної кількості інфраструктурних ризиків через зменшення фінансової стійкості учасників інвестиційно-фінансової діяльності, що може викликати зменшення фінансування, ступеню відкритості ринків, зникнення або призупинення діяльності багатьох учасників. В умовах різкого падіння попиту зростає ризик зменшення кількості учасників будівництва, зростання концентрації ринків, збільшення бар'єрів входу на ринок, що є ознакою погіршення конкуренції [4; 6, 81–84; 7; 8].

Серед факторів, що можуть суттєво впливати на виникнення інфраструктурних ризиків, науковці називають [3; 4, 120–121]:

- 1) «рівень інвестиційної активності підприємницьких структур;
- 2) характер фінансової підтримки. Доступність фінансових ресурсів і підтримка, включаючи гранти і субсидії...;
- 3) державну економічну політику та її реалізацію на практиці...;
- 4) державні програми. Наявність програм безпосередньої підтримки нових фірм на всіх рівнях – національному, регіональному й муніципальному...;
- 5) освіту і професійну підготовку...;
- 6) рівень упровадження науково-технічних розробок...;
- 7) ступінь відкритості ринку, наявність бар'єрів входження на ринок...;
- 8) культурні й соціальні норми...;
- 9) рівень розвитку комерційних, облікових і юридичних служб та організацій, які надають підтримку новому, малому і зростаючому бізнесу...;
- 10) доступ до фізичної інфраструктури... включаючи: засоби зв'язку – телефон, пошту, інтернет; основні комунальні послуги; транспорт (дороги, повітряні/морські перевезення); землю, офісні приміщення, місця для паркування, орендну плату; сировини і природних ресурсів, що можуть бути перевагою для потенційного зростання й розвитку підприємництва;
- 11) захист прав інтелектуальної власності...».

Кожен із наведених факторів може бути джерелом ризиків і загроз для підприємницької діяльності підрядних будівельних підприємств.

Джерела та література

1. Кравченко О. С. Ризикостійкість як передумова ефективного розвитку підприємства: індикатори визначення та методика діагностики. *Вісник Донецького національного університету економіки і торгівлі ім. Михайла Туган-Барановського. Серія: Економічні науки*. 2013. № 4. С. 81–90. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vdnuete_2013_4_11
2. Измайлова К. В., Измайлова О. В. Система експертизи ефективності інвестиційних на стадії техніко-економічного обґрунтування. *Управління розвитком складних систем*. 2010. Вип. 4. С. 45–54. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Urss_2010_4_11.pdf
3. Цифра Т. Ю. Економічні аспекти укладання договорів підряду на будівництво доступного житла. *Наукова конференція молодих вчених, аспірантів і студентів КНУБА: тези доп.* Ктїв: КНУБА, 2012. Ч. 2. 214 с.
4. Дробышева В. Г. Инфраструктурное обеспечение предпринимательской деятельности: проблемы формирования и направления развития. 2011. URL: <https://cyberleninka.ru/article/v/infrastrukturnoe-obespechenie-predprinimatelskoj-deyatelnosti-problemy-formirovaniya-i-napravleniya-razvitiya>
5. Стеценко С. П., Ільїна Т. А. Ієрархічна модель оцінювання інфраструктурних ризиків підприємницької діяльності у будівництві. *Наукові праці НДФІ*. 2019. № 1. С. 119–129.
6. Technical and Economic Aspects of Real Estate Properties: Collective Monograph/V. P. Nikolaiev, P. Ye. Hryhorovskiy, V. O. Khyzhniak et all. Lviv; Toruń: Liha-pres, 2019. 124 p.
7. Беленкова О. Ю., Цифра Т. Ю., Запечна Ю. О. Оцінка концентрації ринку первинної нерухомості м. Києва та Київської обл. *Актуальні проблеми економіки*. 2017. № 6 (192). С. 196–203.
8. Беленкова О. Ю., Титок В. В. Формування конкуренції на ринках первинної нерухомості: теоретичні передумови, моделі, чинники. *Шляхи підвищення ефективності будівництва в умовах формування ринкових відносин*. 2020. № 44. С. 147–164.